

[Bertel Dahlgaard.]

i nationalbankens beretning, der kom i går, at nationalbanken netop bruger udtryk, der forudsætter, at man regner med, at en vis del af Marshallpengene skal anvendes med henblik på finansiering af moderniseringer og rationaliseringer. Men det er altså det ærede medlems pengepolitiske program.

Hvad vil det nu sige? Ja, det vil sige, at det ærede medlem vil, at der straks skal afdrages på reguleringskontoen 800 mill. kr. Det vil sige, at det ærede medlem mener, at der i det kommende år 1950—51 skal afdrages 600—700 mill. kr. Det vil dernæst sige, at det ærede medlem i det følgende år 1951—52 også vil, at der skal afdrages mindst 600—700 mill. kr. Og dette må ses i forbindelse med, at det ærede medlem gennem en kæmpemæssig forhøjelse af statsbanetaksterne vil opsuge yderligere beløb på ca. 60 mill. kr. Endelig vil det ærede medlem, at der i år og i det kommende år skal optages yderligere lån på 800 mill. kr. til finansiering af byggeriet. Bortset fra de sidstnævnte lån vil det altså sige, at det ærede medlem mener, at der skal inddrages af det, vi kalder de ledige penge, i de kommende 2 år ialt over 2 milliarder kr.

Mon det ærede medlem egentlig har tænkt nærmere over rækkevidden af det, han her foreslår? Jeg vil med den sympati, jeg også nærer for det ærede medlem, forudsætte, at han vist har glemt at tælle beløbene sammen, inden han holdt sin tale. Denne politik er ikke mulig uden en meget hårdhændet kreditstramning med høj rente. Jeg hayde ærlig talt ikke tænkt, at den frederiksberg-ske pengepolitik kunne føres ud i en sådan yderlighed.

Det ærede medlem hr. Edvard Sørensen talte mere forsigtigt. Han sagde, at en vis pengeopsugning endnu er tilrådelig, og det er sikkert rigtigt. Det ærede medlem fastslog derefter, at det også er hans mening, at Marshallpengene i fuldt omfang skal bringes til afbetaling på reguleringskontoen. Men aldrig såsnart har det ærede medlem sagt dette, før han tilføjer, at nationalbanken må støtte bankers og sparekassers muligheder for at have likvid kapital bl. a. ved belåning af obligationer. Med andre ord, det ærede medlem hr. Edvard Sørensen ønsker en pengeopsugning gennem Marshallpengene og på anden måde i et sådant omfang, at pengeinstitutterne ikke vil være tilstrækkelig likvide, så nationalbanken må sættes til at trykke sedler for igen at skabe den fornødne likviditet. Jeg må sige, at efter den udredning har jeg tabt noget af tilliden til den Edvard Sørensenske finanspolitik.

Mon vi dog ikke kunne blive enige om at bevare en vis balance i behandlingen af disse spørgsmål. Lad os vogte os for begge vejgrøfter. Hvis man lader alle slagord fare og sætter sig sammen og taler fornuftigt om de opgaver, der foreligger for os, er det slet ikke så svært at se, hvad der er sund fornuft på disse områder. Jeg erkender, at det kan være svært for det ærede medlem hr. Aksel Møller at få musikinstrumenterne omstemt fra valgslagets skatte- og pengeklingende toner til dagliglivets jævne og mere fornuftprægede luftning, men det skal jo gøres. For retsstatspartiet er det ikke nødvendigt. Det stiller sig udenfor, og det er sikkert også sundt.

Jeg har dernæst kun et par bemærkninger med henblik på det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens udtalelser i går. Det ærede medlems almindelige betragtninger over de vilkår og former, hvorunder demokratiet virker, er jeg i mange henseender — i de fleste henseender — enig i. Jeg er enig i det ærede medlems skildring af, hvor demokratiets svagheder er, og hvor det derfor er vor pligt at søge at imødegå svaghederne. Jeg er også enig i, at blandt disse svagheder kan nævnes, at det ofte synes svært for partierne at gå imod stemninger udsprunget af specielle interesser, ofte af meget snævre særinteresser. Det er altså sammen rigtigt, og hvis ikke demokratiet og de afgørende partier får moralsk styrke til at hævde, hvad der er helhedens, nationens interesse, ja, så kan demokratiet nok hutle sig igennem, måske gennem mange år, men i længden kan demokratiet så ikke bestå. Det er erfaringerne fra 30ernes synder rundt omkring i de demokratiske europæiske stater, vi skal drage lære af.

Men når det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen derefter går over til at behandle enkelthederne på disse områder, så er jeg ikke helt enig med det ærede medlem. Jeg mener, at han i hvert tilfælde på visse punkter overdriver.

Vedrørende disse enkeltheder fremdrog det ærede medlem som særlig vigtigt, at den uenighed, som det ærede medlem siger han ved der er rundt omkring i partierne på det ene og det andet punkt, fra tid til anden fremtræder stærkere overfor offentligheden. Jeg tror, det ærede medlem overvurderer hele dette spørgsmål. Det er ikke ret mange mennesker her i landet, der er så store politiske analfabeter, at de ikke er ganske klare over, at der ofte er forskellige anskuelse om det ene og andet i de forskellige partier. Det er netop denne kendsgerning, der bl. a. medfører, at der stadig